

רע"פ 5959/20 - מחמוד באדוסי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5959/20

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: מחמוד באדוסי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בתיק עפ"ת 43671-03-20 מיום 21.7.2020 שניתן על ידי כב' השופט מאזן דאוד

בשם המבקש: עו"ד מקס אלפסי

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט מ' דאוד) מיום 21.7.2020 בעפ"ת 43671-03-20, בגדרו נדחה ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה (להלן: בית משפט השלום) בחדרה (כב' השופטתע' פלד) בפל"א 3803-06-18.

רקע והליכים קודמים

1. על פי עובדות כתב האישום, ביום 8.6.2018 בשעות הבוקר, המבקש נהג ברכב ומשהבחין בשוטרים, האיץ מהירות רכבו. כאשר איש משטרה הורה למבקש להזדהות בפניו, המבקש הזדהה בכזב לאחר. המבקש נהג ברכב ללא ביטוח וללא רישיון נהיגה, משהיה נתון תחת פסילה ומשרישיונו פקע בשנת 2007. בגין מעשיו, יוחסו למבקש עבירות נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1971 (להלן: הפקודה); נהיגה ללא ביטוח לפי סעיף 2(א)+ (ב) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970; נהיגה ללא רישיון נהיגה לפי סעיף 10(א)

עמוד 1

לפקודה; נהיגה בקלות ראש לפי סעיף 62(2) לפקודה; ומסירת פרטים כוזבים לפי סעיף 62(4) לפקודה.

המבקש הורשע, לאחר הודאתו, בביצוע העבירות שיוחסו לו בכתב האישום. מחוות דעתו של הממונה על עבודות שירות עלה כי המבקש מתאים לעבודות שירות, וכי המבקש ריצה בעבר שני מאסרים בעבודות שירות, בהם תפקד באופן לקוי. שירות המבחן עמד על עברו הפלילי והתעבורתי של המבקש, הכולל 35 הרשעות בעבירות תעבורתיות, על תפיסתו לפיה נהיגה בפסילה לגיטימית ועל חוסר נכונותו לרצות עבודות שירות מחשש שהדבר יקשה עליו בפרנסת משפחתו. לבסוף, שירות המבחן המליץ על הארכת המאסר המותנה התלוי ועומד נגד המבקש, הטלת צו של"צ למשך 250 שעות וצו מבחן למשך שנה, תוך שילוב המבקש בקבוצה טיפולית.

בגזר הדין, בית המשפט קבע כי הערכים המוגנים שנפגעו ממעשיו של המבקש הם שלום הציבור וביטחון בדרכים, שלטון החוק ויכולת האכיפה של רשויות החוק. עוד נקבע כי מדיניות הענישה הנוהגת מצביעה על הטלת מאסר בפועל לרוב, ובפרט על בעלי עבר תעבורתי אשר תלוי ועומד נגדם מאסר מותנה; כי המבקש ביצע את העבירות בידועין, ושלל בפני שירות המבחן כי האיץ את רכבו וכי הזדהה בכזב לאחר, למרות הודאתו בעובדות כתב האישום; וכי יש לפסול את רישונו לעשר שנים לכל הפחות בהתאם לסעיף 40א(א)(1) לפקודה. לפיכך, בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-20 חודשי מאסר בפועל, לצד פסילת מינימום של 10 שנים ועונשים נלווים. בית המשפט שקל לקולה את הודאת המבקש והבעת החרטה מצדו; נסיבות חייו; קשייו הכלכליים; מצבו הרפואי; ושהייתו במעצר בית מלא. מנגד שקל לחומרה את עברו התעבורתי, הכולל 35 הרשעות וריצוי 45 ימי מאסר בדרך של עבודות שירות; ואת קיומו של מאסר מותנה בר הפעלה לתקופה של 6 חודשים. בית המשפט הסיק כי המבקש לא הפנים את המסוכנות הגלומה בהתנהלותו המזלזלת בחוק ועמד על לקיחת האחריות החלקית מצדו.

אשר להמלצת שירות המבחן, בית המשפט קבע כי לאור מכלול השיקולים לעיל, אין להעדיף את האינטרס האישי של המבקש על פני האינטרס הציבורי ולהאריך את המאסר המותנה, אלא יש להטיל עונש מאסר בפועל. עוד עמד בית המשפט על כך שהמבקש טען כי אינו יכול לעבוד. לבסוף, בית המשפט קבע כי שיקולי הקולה מצדיקים הקלה בעונש ואי מיצוי הדין עם המבקש, והטיל על המבקש עונש של 9 חודשי מאסר בפועל, הכוללים הפעלת מאסר מותנה, מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה למשך 10 שנים וקנס בסך 1,500 ש"ח.

2. ערעור שהגיש המבקש לבית המשפט המחוזי על גזר הדין נדחה. בית המשפט המחוזי קבע כי בגזר הדין נשקלו כל השיקולים הנדרשים ונסיבותיו האישיות של המבקש, ועמד על חומרת העבירות שבהן הורשע. בית המשפט אימץ את קביעת בית משפט השלום שלא קיבל את המלצת שירות המבחן, משאינה תואמת לנתונים העולים מהתסקיר. עוד ציין בית המשפט כי המבקש בעל עבר תעבורתי מכביד, אשר הפר פעם אחר פעם צו שיפוטי והענישה ההדרגתית שנגזרה עליו לא הביאה אותו לשנות מדפוסי התנהגותו. לבסוף, נקבע כי העונש שהוטל הולם את חומרת מעשיו של המבקש ואף מקל, משמחצית המאסר המותנה הופעלה בחפיפה למאסר בתיק דנן, וכי גזר הדין מפורט ומקיף ולא נפלה בו כל שגגה או סטייה ממדיניות הענישה המחייבת התערבות.

המבקש הגיש בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, היא הבקשה שלפניי.

נימוקי הבקשה

3. המבקש סבור כי יש מקום ליתן לו רשות ערעור משמתעוררים בעניינו שיקולי צדק. לשיטתו, שגו הערכאות קמא עת לא אימצו את המלצת שירות המבחן ולא הורו לכל היותר על מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; ועת לא נתנו משקל מספק לשיקולי שיקומו.

דיון והכרעה

4. לאחר עיון בבקשה על נספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

הלכה היא כי רשות ערעורב"גלגול שלישי" תינתן במקרים בהם מתעוררת שאלה עקרונית בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינם הפרטי שלה הצדדים, אובמקרים חריגים, משיקולי צדק או בשל חשש שנגרם למבקש עיוות דין מהותי (רע"פ 4081/20 טבדידיושיוולי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (19.7.2020) (להלן: ענין טבדידיושיוולי)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות המידה האמורות.

הבקשה המופנית נגד חומרת עונשו של המבקש, עילה שככלל אינה מצדיקה מתן רשות ערעור, למעט במקרים חריגים, בהם ניכרת סטייה משמעותית ממדיניות הענישה המקובלת או הראויה בעבירות דומות (רע"פ 4175/19 מועלם נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (22.7.2019)). בענייננו, העונש שהושת על המבקש אינו חורג ממדיניות הענישה המקובלת או הראויה במקרים דומים, וממילא אינו חורג במידה ניכרת באופן המצדיק את התערבותו של בית משפט זה ב"גלגול שלישי" (רע"פ 1483/19 ליפשיץ נ' מדינת ישראל (6.3.2019)). די בכך על מנת לדחות את הבקשה.

כידוע, המלצת שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט, אלא משמשת ככלי עזר המסייע לבית המשפט בהכרעתו (רע"פ 2554/20 עביד נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (27.4.2020)). יתר על כן, ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות הוא פריווילגיה, אשר בבסיסה עומדת תכלית שיקומית, וקיומה מותנה בעמידה בציפיות הנלוות לביצוע עבודות שירות (ענין טבדידיושיוולי, פסקה 4). על אף ריצוי שני מאסרים בדרך של עבודות שירות והרשעות תעבורתיות קודמות רבות, המבקש לא שינה דרכיו, ואף ביצע והורשע בשתי עבירות תעבורתיות נוספות במהלך ניהול התיק דנן. לפיכך, איני סבור כי המבקש עומד בציפיות הנלוות למי שראוי להטיל עליו מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, וממילא בדיון הטיעונים לעונש בבית משפט השלום ובפני שירות המבחן, המבקש אמר כי אינו יכול לעבוד.

5. לא מצאתי ממש בטענת המבקש בדבר אי מתן משקל מספק לשיקולי השיקום. בית משפט השלום קבע כי לא עולה מתסקיר שירות המבחן כי קיים סיכוי של ממש לשיקום המבקש, ועמד על כך ששיקולי השיקום הוא שיקול אחד מבין מגוון שיקולים שיש לקחת בחשבון ובהם שיקולי הגמול, ההרתעה וההלימה. עוד ציין בית משפט השלום כי המבקש יכול להשלים הליך טיפולי בין כותלי בית הסוהר. בית המשפט המחוזי אימץ קביעות אלה והדגיש כי המבקש יכול להשתלב במסגרת טיפולית מאחורי סורג ובריה. קביעות אלה מקובלות עליי.

6. סוף דבר, הבקשה למתן רשות ערעור נדחית. המבקש יתייצב לריצוי עונשו בימ"ר קישון ביום 22.9.2020 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים 08-9787377, 08-9787336.

ניתנה היום, י"ד באלול התש"ף (3.9.2020).

שׁוֹפֵט
